

τέρως. Δυστυχῶς, ἡ Ἱστορία τῆς Κερκύρας, περὶ ἣν, ὡς ἀκούομεν, ἠσχολεῖτο ὡσαύτως ὁ Ῥωμανός, δὲν εἶχε λάβῃ ἀκόμη τὴν προσήκουσαν μορφήν, ἀλλ' ἔμεινεν εἰς κατάστασιν ἀπλῶν σημειωμάτων. Ὅπως δὴ ποτε ἱστορικὸν ὑλικὸν θὰ ἔχη συλλέξῃ πολὺ ὁ ἀκάματος λόγιος.

Σ. Κ. Σ.

Ἡ ΜΝΗΜΗ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

Γαυριῶν ἐπὶ τῷ τίτλῳ « δεσπότης τῆς δημοκρατίας », ὁ ἄνθρωπος πολὺ νοθρὸς ὑπῆρξεν εἰς τὸ ν' ἀναγνωρίσῃ ὅτι καὶ τὰ κατώτερα ζῶα εὐρίσκονται εἰς διανοητικὴν τινα κατάστασιν προσεγγίζουσαν τὴν ἰδικήν του. Ἀλλ' αἱ πολλαὶ τῶν αντιρρήσεων αἱ ἐγειρόμεναι πρὶν κατὰ τῆς ἀντιποίσεως ταύτης, ὑπαγορευθεῖσαι τὸ πλεῖστον ἐξ ἀνθρωπίνης κενοδοξίας καὶ ἀσυλλογίστου προκαταλήψεως, ἀνῆρθησαν πρὸ πολλοῦ ὡς ἰσχυρισμοὶ ἀνυπόστατοι. Ὁ Δάρβιν, ὁ Λουββὸξ, ὁ Λίνδσεῦ, ὁ Ῥόμανς καὶ πολλοὶ ἄλλοι, περιφανῶς ἀπέδειξαν ὅτι δὲν ὑπάρχει θεμελιώδης διαφορὰ ἐν ταῖς διανοητικαῖς δυνάμεσι τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν κτηνῶν, τῆς διαφορᾶς οὗσης ἀπλῶς κατὰ τὸν βαθμὸν μᾶλλον ἢ κατὰ τὸ εἶδος.

Ἡ ὑπαρξὶς μνήμης τῶν ζῶων ἀποτελεῖ ἐν τῶν σπουδαιοτάτων καὶ περιεργοτάτων κεφαλαίων τῆς συγκριτικῆς ψυχολογίας, καὶ εἶνε ἐν τῶν πολλῶν γεγονότων τῶν ἀποδεικνυόντων τὴν συμμετοχὴν ἣν ἔχουσι τὰ ζῶα τῆς ἡμετέρας νοήσεως. Ὅτι τὰ ζῶα ὠφελοῦνται ἐκ τῆς πείρας τοῦ παρελθόντος ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ἔχουσι διαρκεῖς μνήμας ἢ ζωηρὰς ἀναπολήσεις παρελθόντων συμβεβηκότων, ὡς καὶ προσώπων, θέσεων καὶ πραγμάτων. Ὁ Δάρβιν διηγείται περὶ τινος κυνὸς εἰς τὸ ἀκρωτήριον τῆς Καλῆς Ἑλπίδος μετὰ χαρᾶς ἀναγνωρίσαντος τὸν κύριόν του, ἀπόντα ἀπὸ ἐννέα μηνῶν. Ἐν τῇ « Καταγωγῇ τοῦ ἀνθρώπου », ὁ μέγας φυσιοδίφης διηγείται τὰ ἐξῆς περὶ τοῦ ἰδίου σκύλου του : « Εἶχα ἓνα σκύλον ὅστις ἦτο ἄγριος καὶ ἀπρόσιτος εἰς πάντα ζῆνον, καὶ ἐκ προθέσεως ἐδοκίμασα τὴν μνήμην του μετ' ἀπουσίαν πέντε ἐτῶν καὶ δύο ἡμερῶν. Ἐπῆγα σιμὰ εἰς τὸν σταῦλον ὅπου κατῴκει, καὶ τὸν ἐφώναξα κατὰ τὸν παλαιὸν μου τρόπον· δὲν ἔδειξε χαρὰν, ἀλλ' ἀμέσως με ἠκολούθησε τρέχων καὶ με ὑπήκουσεν, ἀκριβῶς ὡς νὰ εἶχον χωρισθῆ ἀπ' αὐτοῦ πρὸ ἡμισεῖας ὥρας. Σειρὰ ὅλη ἀρχαίων ἀναμνήσεων, κοιμωμένων ἐπὶ πέντε ἔτη, ἐν ἀκαρεῖ ἀρυπνίσθη παρ' αὐτῷ οὕτω ».

Ὁ καθηγητὴς Ῥόμανς ἀναφέρει παράδειγμα σκύλου ἐνθυμουμένου ὠρισμένον ἦχον μετὰ δαίλειμμα τριῶν ἐτῶν. « Εἶχα κάποιον μανδρόσκυλον εἰς τὴν ἐξοχὴν, τὸν ὅποιον μίαν φορὰν ἐπῆρα μαζί μου εἰς τὴν πόλιν ἐπὶ τινὰς μῆνας. Ἐνόσφ ἦτο εἰς τὴν πόλιν, οὐδέποτε τοῦ ἐπετρέπετο νὰ

ἐξέλθῃ ἄνευ περιλαιμίου, ἐφ' οὗ ἦτο ἐγκεχυραμένη ἡ διεύθυνσίς μου. Κωδωνίσκος τις κρεμάμενος ἀπὸ τοῦ περιλαιμίου ἔκλυεν ὄξυν κρότον, καὶ ὁ μανδρόσκυλος ἔμαθε νὰ ἐννοῇ ἐκ τῆς προσεγγίσεως τοῦ κρότου τούτου ὅτι περίπατος ἐπέκειτο. Τρία ἔτη βραδύτερον, ἔλαβα καὶ πάλιν τὸν μανδρόσκυλον εἰς τὴν πόλιν. Ἐνθυμεῖτο πᾶσαν γωνίαν καὶ πάντα διάδρομον τῆς οἰκίας μου ἐν τῇ πόλει, ὡς καὶ τὰς δημοσίας ὁδοὺς· καὶ τὴν πρώτην φορὰν ὅτε τοῦ ἔφερα τὸ περιλαιμίον του, μετὰ τοῦ μικροῦ κωδωνισμοῦ, ἔδειξε τὴν χαρὰν, ἀνωγωνίσας ἀμέσως τὸν ἦχον τοῦ κωδωνίσκου, ἂν καὶ δὲν ἔχεν ἀκούσει πρὸ τριετίας ».

Ὁ αὐτὸς φυσιολόγος, διὰ νὰ μελετήσῃ τὴν μνήμην τῶν πιθήκων, ἐδανείσθη πιθήκον τινα ἐκ τῆς ἐν τῇ Ζωολογικῇ ἑταιρίᾳ συλλογῆς. Ἀπ' ἀρχῆς ὁ πιθήκος ἀφωσιώθη αὐτῷ μετὰ σφοδροῦ πάθους, καὶ ἀφοῦ τὸν ἐκράτησεν ἐπὶ τρεῖς μῆνας, τὸν ἀπέδωκεν εἰς τοὺς ζωολογικοὺς κήπους· καὶ ὁ πιθήκος, μέχρι τοῦ θανάτου του, ἐνθυμεῖτο αὐτὸν τόσον καλὰ ὅσον κατὰ τὴν πρώτην ἡμέραν ὅτε ἀπεστάλη ὀπίσω. Ὁ Ῥόμανς διηγείται ὡς ἐξῆς τὰ κατὰ τὸν πιθήκον τούτον :

« Ἐπεσκεπτόμην τὸ πιθηκοτροφεῖον ἀπαξ τοῦ μηνός, καὶ ὅταν ἐπλησίαζα εἰς τὸν κλωβὸν του, μ' ἔβλεπε μετ' ἐκπληκτικῆς ταχύτητος, συνήθως πρὶν ἐγὼ τὸν ἰδῶ, καὶ ἔτρεχεν εἰς τὰς σιδηρὰς ῥάβδους, διὰ μέσου τῶν ὁποίων ἐξέτινε τὰς δύο χεῖρας του μετὰ πάσης ἐνδείξεως χαρᾶς. Ἐν τούτοις δὲν ἐγγύλλιζε δυνατὰ· ἐφαίνετο λίαν πολυμέριμος ἐκ τῆς μετὰ τῶν ἄλλων πιθήκων κοινωνίας, ὥστε δὲν εἶχεν ἄνεσιν ἀρκετὴν ὅπως ἔλθῃ εἰς διαχύσεις, ὅπως συνείθιζεν ἐν τῷ γαληνιωτέρῳ βίῳ ὃν διῆγε πρὶν. Λίαν ἐκπληκτος ἐκ τῆς ἄκρας ταχύτητος μετ' ἧς με διέκρινεν ὡς αἰκὴ ἐπλησίαζα εἰς τὸν κλωβὸν του, ὅσον πολλὰ πρόσωπα καὶ ἂν ἴσταντο τριγύρω, ἐπίτηδες ἐπισκέφθη τὸ πιθηκοτροφεῖον τὴν Δευτέραν τοῦ Πάσχα, ὅπως ἰδῶ ἂν θὰ με διέκρινε ταχέως καὶ μεταξύ τοῦ πυκνοῦ πλήθους τοῦ ἐπισκεπτομένου τὸ μέρος τὴν ἡμέραν ἐκείνην. Καίτοι δὲν εὗρον τόπον νὰ σταθῶ εἰμὴ τέσσαρας ὀργυῖας μακρὰν τοῦ κλωβοῦ, καὶ οὔτε ἀφῆκα φωνὴν ἢ ἦχόν τινα ὅπως ἐπισύρω τὴν προσοχὴν, με εἶδε σχεδὸν ἀμέσως, καὶ με αἰφνιδίον νοῆμον βλέμμα εὐγνωμοσύνης ἔτρεξε κατὰ μῆκος τοῦ κλωβοῦ νὰ με χαιρετίσῃ. Ὅτε ἀπῆλθον, με ἠκολούθησεν, ὡς ἔκλυεν πάντοτε, ἕως τὸ ἔσχατον ἄκρον τοῦ κλωβοῦ, καὶ ἐστάθη ἐκεῖ παραφυλάττων τὴν ἀναχώρησίν μου ἐνόσφ ἔμενα ὁρατός. »

Ἐπάρχουσι πολλὰ ἐξακριβωμένα γεγονότα ἀποδεικνύοντα ὅτι ὁ ἑλέφας ἔχει ἰσχυροτάτην τὴν μνήμην. Ὁ Πλίνιος ἔγραψε περὶ τοῦ ζώου τούτου ὅτι ἐν γεροντικῇ ἡλικίᾳ δύναται ν' ἀναγνωρίσῃ ἀνθρώπους οἵτινες ὑπῆρξαν ἀγωγεῖς του κατὰ τὴν νεότητά του· καὶ τοῦτο λίαν πιστευτὸν

καθίσταται ἐκ τῶν ἐπομένων παραδειγμάτων, τὰ ὁποῖα μνημονεύουσιν οἱ νεώτεροι φυσιολόγοι.

«Ἐλέφας τις ἐξημερωθεὶς καὶ ἀχθοφορῶν, κατετρόμαξεν ἐπὶ τῇ θέᾳ τίγριδος καὶ ἔφυγε τοὺς ὀδηγούς του. Μετὰ δεκαοκτὼ μῆνας ὁ ἐλέφας οὗτος ἀνεγνωρίσθη ὑπὸ τῶν πρῶν φυλάκων του μεταξὺ ἀγέλης ἀγρίων ἐλεφάντων, οὔτινες εἶχον ζωγρηθῆ καὶ ἐκλείσθησαν εἰς μάνδραν. Ἄλλ' ὅταν τις ἐπλησίαζεν εἰς τὸ ζῶον, πρότεινε τὴν προσκίδα του καὶ ἐφαίνετο τόσον ἀγριον ὅσον καὶ οἱ σύντροφοί του. Πανοῦργος κυνηγὸς ἀνέβη τότε εἰς χειροθῆ ἐλεφάντα, ἐπλησίασε πρὸς τὸν ἀτίθασσον, ἔδραξε τὸ οὖς του, καὶ τὸν διέταξε, μετὰς φωνᾶς τὰς ὁποίας ἐκφέρουσιν ὡς προστάγματα οἱ ἐλεφантаγωγεῖς, νὰ πέσῃ κάτω. Ἀμέσως ἡ δύναμις τῶν παλαιῶν ἀναμνήσεων ὑπερίσχυσε κατὰ πάσης ἀντιδράσεως ὁ ἐλέφας ὑπήκουσεν εἰς τὸ πρόσταγμα, καὶ πεσὼν κάτω ἐξέφερε φωνὴν τινα, ἣν ἦτο γνωστὸν ὅτι συνεθίζεν ἄλλοτε. Ἄλλος πάλιν ἐλέφας, ἀφοῦ ἐπὶ δύο ἔτη ἐθήτευε δαμασθεὶς, ἔγεινε καὶ πάλιν ἀγριος ἐπὶ δεκαπέντε ἔτη, καὶ τότε ζωγρηθεὶς ἐκ δευτέρου, ἐνθυμεῖτο καθ' ὅλα τὰς λέξεις τῶν προσταγμάτων.»

Ἡ μνήμη τοῦ ἵππου εἶνε ἐτι θαυμασιωτέρα. Ὑπάρχουσι πάμπολλα ἀξιοπίστα ἀνέκδοτα δεικνύοντα ὅτι ἵπποι ἐπεσκέφθησαν αὐθόρμητοι ἐργαστήρια πεταλωτῶν, ὅταν ἐχρειάζοντο πέταλα ἢ ὅταν τὰ πέταλά των δὲν τοὺς ἤρχοντο καλά. Ἡ μνήμη τῶν ὁδῶν καὶ τοποθεσιῶν παρὰ τῷ ἵππῳ εἶνε λίαν γνωστὴ, καὶ ἡ ἐπομένη ἐπιστολὴ τοῦ αἰδεδίμου Ῥόλανδ Οὐέδγουδ πρὸς τὸν Δάρβιν εἶνε καλὸν παράδειγμα τούτου: «Ἐπιθυμῶ νὰ σὰς διηγηθῶ παράδειγμα πολυχρονίου μνήμης ἵππου. Ἐφθικα ἀρτίως μετὰ τὸ ἀμαξία συρόμενον ἀπὸ τὴν φορβάδα μου, ἀπὸ Λονδίνου ἕως ἐδῶ, καὶ ἐνθὺ δὲν εἶχεν ἔλθῃ ἐδῶ ἀπὸ ὀκταετίας, ἐνθυμεῖτο κάλλιστα ὅλον τὸν δρόμον της, καὶ ἐστάθη αὐθόρμητως εἰς τὸν σταῦλον, ὅπου ἄλλοτε ἐσταυλίζετο.»

Τὰ παραδείγματα ἅτινα ἔδωκαν ζῶα τινα ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τῆς μέθης ἀποτελοῦσι περισπούδαστον θέμα διὰ τ' ἀναγνώσματα τὰ γινόμενα συνήθως εἰς τὰς συνεδριάσεις τῶν ἐν Ἀγγλίᾳ Συλλόγων τῆς Ἐγκρατείας. Ὁ δόκτωρ Λίνδσεῦ διηγείται ὅτι εἰς σκύλος, ἀφοῦ μίαν φορὰν ἔπιεν, ἤρνηθη νὰ ξαναδοκιμάσῃ τὸ οἶνοπνευμα καὶ τὸν ζῦθον. Ἡ ἀνάμνησις τῶν δυσαρέστων ἀποτελεσμάτων τοῦ ποτοῦ, τὸν ἔκαμνε νὰ γαυγίξῃ ἅμα ἐβλεπεν ἀγγεῖον ζῦθου. Καὶ ὁ Δάρβιν διηγείται πῶς εἰς ἀμερικανικὸς πίθηκος, ἀφοῦ ἄπαξ ἐμέθυσεν ἀπὸ βράνδου, οὐδέποτε πλέον ἠθέλησε νὰ τὸ ἐγγίσῃ καὶ οὕτω, προσθέτει ὁ μέγας φυσιολόγος, ἀπεδείχθη πολλῶν ἀνθρώπων φρονιμώτερος.

Καὶ ὁ ψιττακὸς ἔχει ἰσχυρὰν μνήμην. Τὸ πτηνόν, λέγει ὁ δόκτωρ Λίνδσεῦ, οὐχὶ σπανίως λαμ-

βάνει ἔξοχον μέρος, μετὰ νοημοσύνης βεβαίως, εἰς τὴν κατ' οἶκον προσευχὴν τῶν κυρίων του. Οὕτω οἱ ψιττακοί, παραδείγματος χάριν, ἀντιφωνοῦσιν ἐν καταλλήλῳ καιρῷ εἰς τὰς δεήσεις. ἄσκησις ἣτις προϋποθέτει κάτι τι περισσότερο παρὰ ἀπλῆν μνήμην καὶ ἀπλῆν προσοχὴν εἰς τὰς ἀπαγγελλομένας εὐχάς. Ἡ στάσις, αὐτὴ ἡ ὀμιλία, αἱ παρατηρήσεις καὶ ἡ συνδιάλεξις τῶν πτηνῶν εὐαρμοστοῦσιν εἰς τὸν τόπον, εἰς τὸν χρόνον καὶ τὰς ἄλλας περιστάσεις. Οὕτω εἰς ψιττακὸς Ἄγγλου ἐπισκόπου εἶχε συνεθίσῃ νὰ λέγῃ, ἄλλοτε μὲν εὐλαβῶς καὶ μετ' ἐμπροπούσης ἐπιστημότητος, ἄλλοτε δὲ σαρκαστικῶς καὶ ειρωνικῶς, ἀλλ' ἐκάστοτε ἐν τῷ καταλλήλῳ καιρῷ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀκολουθίας: «Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν!» Ἄλλος πάλιν ψιττακὸς ἔψαλλε μετὰ ῥυθμοῦ καὶ μέλους τὸν ὕμνον: «Ἐν μακαρίῳ τόπῳ».

Ἡ μνήμη τῆς μελίσσης καὶ ἄλλων ἐντόμων εἶνε θαυμασιωτάτη. Τὸ ἐπόμενον παράδειγμα, ὅπερ ἀναφέρει ὁ Οὐβέρ, περὶ τῆς διαρκείας τῆς μνήμης τῆς μελίσσης εἶνε μόνον ἐν ἑξῆκατόν, ὡς γνωρίζουσιν οἱ ἀναγνώσται τῶν περισπουδάστων μελετῶν τοῦ Λουββοκ. Ἐν φθινόπωρον, ὁ Οὐβέρ ἔβηκεν ὀλίγον μέλι ἐπὶ τινος παραθύρου, ὅπου ἀμέσως ἐπέπεσε νέφος μελισσῶν. Τὸ μέλι ἀφρηθῆ κατὰ τὸν χειμῶνα καὶ αἱ κυφῆλαι μετεφρήθησαν ἄλλοῦ. Ὅταν αἱ κυφῆλαι ἐκουίσθησαν πάλιν κατὰ τὸ ἐπόμενον ἔαρ, τὸ μέλι δὲν ἐτέθη ἐπὶ τοῦ παραθύρου, ἀλλ' ὅμως αἱ μέλισσαι, μετ' ἀπουσίαν πολλῶν μηνῶν, ἐπανῆλθον εἰς τὸ παράθυρον ἀναζητοῦσαι προφανῶς μέλι.

Δὲν δυνάμεθα καλλίτερον νὰ περάνωμεν τὰς βραχείας ταύτας παρατηρήσεις εἰμὴ διαλαμβάνοντες ἐν συντόμῳ καὶ περὶ τῆς μνήμης τοῦ μύρμηκος. Ἡ ἀξιοσημείωτος νοημοσύνη τοῦ μικροῦ τούτου ζώου ἐκίνησε τὸν θαυμασμόν τῆς ἀνθρωπότητος. Ὁ Δάρβιν παρετήρησεν ὅτι ὁ ἐγκέφαλός του «εἶνε ἐν τῶν θαυμασιωτάτων τῆς ὕλης ἐν τῷ κόσμῳ, θαυμασιώτερον ἴσως καὶ τοῦ ἀνθρωπίνου ἐγκεφάλου».

Ὅπως ἐκμετρήσῃ τὴν δύναμιν τῆς μνήμης τοῦ μύρμηκος, ὁ Λουββοκ ἔδοκίμασε κατ' ἀρχὰς κρατήσας ἓνα μύρμηκα μακρὰν τῆς φωλεᾶς του ἐπὶ ἔτος καὶ πλέον, καὶ εἶτα ἐπαναγαγὼν αὐτόν. Μετὰ θαυμασμοῦ δὲ παρετήρησεν ὁ διάσημος φυσιολόγος, ὅτι ὁ μύρμηξ ἀνεγνωρίσθη ἀμέσως καὶ ἔθωπέθη ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους φίλους καὶ συντρόφους του. Τὴν δοκιμὴν ἐπανελάβε πολλὰκις, καὶ πάντοτε εἶδε τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα. Ὅπως ἀπατήσῃ τοὺς μύρμηκας τοὺς ἐν τῇ φωλεᾷ, ἔφερε ξένον μύρμηκα ἀντὶ ἐκεῖνον τὸν ὅποιον εἶχε λάβῃ, ἀλλ' οἱ μύρμηκες ἀμέσως ἀνεκάλυψαν τὴν ἀπάτην, καὶ ἐκακοπαίτησαν σοβαρῶς τὸν παρῆσακτον.

Περὶ τῆς διαρκείας τῆς μνήμης τοῦ μύρμηκος ἔχομεν τὴν ἐπομένην παρατήρησιν τοῦ Βέλτ, ἣν ἀναφέρει ὁ Ῥόμανς: Κατὰ τὸν Ἰούνιον τοῦ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ

Νέος λύχνος.

Πολὺς λόγος γίνεται κατ' αὐτὰς περὶ τῆς Aria Safety Lamp ἐν Ἀγγλίᾳ. Ἡ διαφορὰ μεταξύ αὐτοῦ καὶ τῶν μέχρι τοῦδε ἐν ἐνεργείᾳ λύχνων ἀσφαλείας ἔγκειται ἐν θεμελιώδει μηχανισμῷ, διὰ τοῦ ὁποίου ἐκτοπίζεται ὁ ἐπικίνδυνος ἀνευ ἀέρος χώρος, ὅστις σχηματίζεται ἐν τῷ περιέχοντι τὸ ἔλαιον δοχείῳ συνεπείᾳ τῆς καύσεως τούτου. Ἐν τῷ ἀνευ ἀέρος χώρῳ τούτῳ δύνανται ὡς γνωστὸν νὰ συσσωρευθῶσιν αἲρες καὶ ὑπὸ ὠρισμένας περιπτώσεις νὰ γείνη ἔκρηξις. Εἰς τὴν νέαν Aria Safety Lamp μένει τὸ ἔλαιον, συνεπείᾳ λίαν προσφυοῦς συστήματος ὑποδοχέων, πάντοτε εἰς τὴν αὐτὴν ἐπιφάνειαν, μέχρις ἐξαντλήσεως αὐτοῦ καὶ οὕτω δὲν δύναται νὰ σχηματισθῆ κενὸς χώρος, ἐνῷ συγχρόνως ἡ φλόξ καίει κανονικώτερον.

Ναφθουμανία.

Ἐν τινι ἐργοστασίῳ ἐλαστικοῦ κόμμιως τῆς Βοστώνης, ἐν τῷ ὁποίῳ ἐργάζονται ἰδίως γυναῖκες καὶ κοράσια, εὗρισκοντο αἱ ἐργάτιδες, κατ' εἰδήσεις διαφόρων φαρμακευτικῶν ἐφημερίδων, σχεδὸν διηνεκῶς ἐν καταστάσει μέθης. Ἐκ τῆς ἐξετάσεως ἀπεδείχθη, ὅτι ἡ μέθη αὕτη προήρχετο ἐκ τῆς νάφθας, τῆς ὁποίας γίνεται χρῆσις πρὸς ἐκκάθαρσιν τοῦ ἐλαστικοῦ κόμμιως. Αἱ ἐργάτιδες ἐδήλωσαν, ὅτι ἡ εἰσπνοὴ τῶν ἀτμῶν τῆς νάφθας ἐγένετο εἰς αὐτὰς ἀπόλαυσις εἰς ἣν δὲν δύνανται ν' ἀντισταθῶσι. Φαίνεται, ὅτι οἱ ἀτμοὶ τῆς νάφθας παράγουσι περισσότερον ἔτι τοῦ ὀπίου καὶ χάσις εὐχάριστα αἰσθήματα καὶ ὄνειρα.

ΕΙΚΟΝΕΣ

Η ΜΟΝΗ ΤΟΥ ΔΑΦΝΙΟΥ

Ἐκ φωτογραφίας τοῦ φιλοτέχνου κ. Γιαννοπούλου, δημοσιεύσασιν τὴν ἱστορικὴν μονὴν τοῦ Δαφνίου, τῆς ὁποίας ἐσχάτως ἀνεκαινίσθη ὀλόκληρος ὁ τρούλλος καὶ τὸ ἐσωτερικὸν ψηφιδωτόν.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ὑπὸ τινος ὠρολογιοποιοῦ τῆς Γενεύης ἐγένετο ἐφαρμογὴ τοῦ φωνογράφου εἰς τὴν ὠρολογιοποιίαν, δηλαδή κατασκευάσθη ὠρολόγιον τὸ ὅποιον ἀντὶ νὰ σημαίνει ἐμφανεῖ τὰς ὥρας.

— Ραγδαία βροχὴ κοινοῦ συνέθη ἐσχάτως εἰς Σταχόλμην, ὁμοίως δὲ καὶ εἰς διάφορα μέρη τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ρωσίας.

— Ὁ μεγαλύτερος γνωστός σκύλος εἶνε ὁ ἐκ τοῦ γένους Ἀγ. Βερνάρδου ὀνομαζόμενος Λόρδος Βιούτ ἐν Ἀγγλίᾳ. Ὁ σκύλος αὗτος ἔχει λάβη 26 πρῶτα βραθεῖα εἰς ἐκθέσεις καὶ ἄπειρα μετάλλια, ἐταξίδευσεν δὲ εἰς ὅλην τὴν Ἀγγλίαν φέρων μικρὸν κουμπαρῆν κρεμασμένον εἰς τὸν λαιμὸν καὶ συνέλεξεν ὑπὲρ τὰ δεκακισχίλια φράγκα χάριν ἀγαθοεργῶν σκυπῶν. Ζυγίζει 247 ἀγγλικὰς λίτρας καὶ ἠγοράσθη ὑπὸ πλουσίου Ἀμερικανοῦ ἀντὶ 3750 δολαρίων.

— Εἰς ἀμερικανὸς ἐφευρέτης μελετᾷ νῦν τὴν διὰ τῆς φωτογραφίας ἀντικατάστασιν τῆς τυπογραφίας. Ἀντὶ τῶν πολυπλοκωτάτων πιεστηρίων θὰ λειτουργῆ μέγα φωτογραφικὸν μηχανήμα καὶ ἐντὸς αὐτοῦ θὰ ἐκτυλίσεται κύλινδρος χάρτου καταλλήλως παρασκευα-

1859 εἰς τὸν κῆπον τοῦ Βέλτ ἐνέσκηψαν μύρμηκες φυλλοφάγοι. Ἀνεῦρε τὴν φωλεάν των περὶ τὰς ἑκατὸν ὀργυῖας μακρὰν τοῦ κήπου του, καὶ ἔχυσεν εἰς τὴν ὀπήν των κράμα κοινῷ ἀνθρακικοῦ ὀξέως μετὰ ὕδατος. Τὸ φθοροποιὸν γένος πάραυτα ἀπεσύρθη ἀθρόον ἀπὸ τοῦ κήπου ὅπως ἀντιμετωπίσῃ οἴκοι τὸν κίνδυνον, καὶ ὅλη ἡ φωλεὰ παρέλυσε, τῶν μυρμηκῶν τρεχόντων ἄνω καὶ κάτω ἐν ἄκρᾳ ἀμυχανία. Τὴν ἐπιούσαν ὁ Βέλτ τοὺς εὗρε φιλοπόνως ἀσχολουμένους εἰς τὸ νὰ μεταφέρωσι τὴν τροφὴν ἐκ τῶν παλαιῶν ὀπῶν εἰς νέας ὅπας ἀρτίως ὀρυχθείσας ὀλίγας ὀργυῖας ἀπωτέρω. Αὗται ὁμως ἀπεδείχθη ὅτι ἦσαν προωρισμένα ὡς προσωρινὰ ἀποθήκαι· διότι μετ' ὀλίγας ἡμέρας καὶ αἱ παλαιαὶ καὶ αἱ νέα ὀπαὶ ἔμειναν ἐντελῶς ἔρημοι, ὥστε ὁ Βέλτ ὑπέθεσεν ὅτι ὅλοι οἱ μύρμηκες εἶχαν ἀποθάνῃ. Ἄλλ' ἀκολούθως ἀνεκάλυψεν ὅτι εἶχαν μεταναστεύσει εἰς νέαν θέσιν, περὶ τὰς διακοσίας ὀργυῖας μακρὰν τῆς παλαιᾶς κατοικίας των, καὶ ἐκεῖ ἐγκατεστάθησαν εἰς νέαν φωλεάν. Δώδεκα μῆνας βραδύτερον, τὰ ζῶντα εἰσέβαλαν καὶ πάλιν εἰς τὸν κῆπον του, καὶ πάλιν ἐδέησε νὰ κάμῃ χρῆσιν ἰσχυρᾶς δόσεως ἀνθρακικοῦ ὀξέως.

Οἱ μύρμηκες, ὅπως καὶ τὴν πρώτην φοράν, διὰ μιᾶς ἀπεχώρησαν τοῦ κήπου· καὶ δύο ἡμέρας ὕστερον, εὗρεν ὅλους τοὺς ἐπιζήσαντας ἐργαζομένους ἐπὶ τινος τροχιάς ἥτις ἔφερε κατ' εὐθείαν εἰς τὴν παλαιάν ὀπήν τοῦ προλαβόντος ἔτους, ὅπου εἰργάζοντο φιλοπόνως σκάπτοντες. Πολλοὶ μετέφερον τεμάχια τροφῆς ἀπὸ τῆς νεωστὶ κατακλυσθείσης δι' ἀνθρακικοῦ ὀξέως ὀπῆς εἰς τὴν πρὸ ἐνὸς ἔτους κατακλυσθεῖσαν, ἐξ ἧς πρὸ πολλοῦ τὸ ἀνθρακικὸν ὀξύ ἐξέλιπεν. Ἦτο πλήρης καὶ κανονικὴ μετανάστασις· καὶ τὴν ἐπιούσαν, ἡ ὀπή, εἰς ἣν εἶχε ῥίψῃ προσφάτως τὸ ἀνθρακικὸν ὀξύ, ἠρημώθη ἐξ ὀλοκλήρου. Ὁ Βέλτ προσθέτει: «Ἀκολούθως εὗρον ὅτι, ὅταν πολὺ διαταραχθῶσι, καὶ πολλοὶ τῶν μυρμηκῶν καταστραφῶσιν, οἱ ἐπιζῶντες μετοικοῦσιν εἰς νέαν θέσιν. Δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι τινὲς τῶν ἡγετῶν ἐν τῇ μυρμηκίᾳ ἐνθυμοῦντο τὴν φωλεάν τοῦ παρελθόντος ἔτους καὶ κατεύθυναν τὴν μετοικεσίαν πρὸς ταύτην».

Περὶ ἰσχυρᾶς μνήμης τῶν μυρμηκῶν ὁ Ρόμανς ἀναφέρει περιπλέον παρατήρησιν τοῦ Κάρλ Φόχτ, «ὅτι ἀπὸ πολλῶν ἀλλεπαλλήλων ἐτῶν μύρμηκες ἐκ τινος ὀπῆς συνείθιζαν νὰ ὀδεύωσι διὰ τινων ἐρήμων ὁδῶν εἰς τὸ ἐργαστήριον χημικοῦ τινος ἐξακόσια μέτρα ἀπέχον, ὅπως φθάσωσιν εἰς ἀγγεῖον πλήρες ὕδρομελιτος. Ἐντεῦθεν συμπεραίνεται ὅτι οἱ μύρμηκες ἐνθυμοῦντο ἀπὸ θέρους εἰς θέρος τὸ ἀγγεῖον ἐκεῖνο μὲ τὸ ὕδρομελι.

(Ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ)

A. Π.